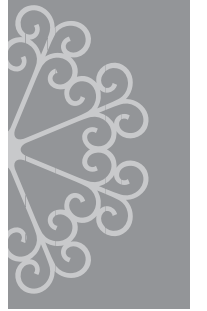

בית מדרש

פרשת אמור תשפ"א

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	7:41
Brooklyn, NY	7:33
Chicago, IL	7:28
Houston, Texas	7:40
Johannesburg, S. Africa	5:20
Lakewood/Deal, NJ	7:32
London, UK	8:07
Los Angeles, CA	7:18
Manchester, UK	8:22
Monsey, NY	7:34
Montreal, Quebec	7:42
Passaic, NJ	7:34
Toronto, Ontario	8:01
Yerushalayim	6:43
Zurich, Switzerland	8:17

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

אמור

מצוה לכבד כהנים

כתיב וקדשתו. וע' תורת משה להח"ס מבעל שיר מעון שהביא מח' מאה"ז ג' דלש"ע אינו נאמן שהוא כהן ולרמ"א נאמן בזה"ז כי אין מעלין לתרומה, ובלא"ה אין איסור לכבדו ככהן, (ושאני מנ"כ ד"א שיש בזה איסור), ומקורו מרמ"ך שחולק בזה על הרמב"ם. (וע' באה"ט סק"א שהק' למה נאמן לעלייה ונ"כ הא איכא חשש שיפדו אצלו פדה"ב, ותי' מחצה"ש על הב"ש כי בזה"ז אין ריוח כי עושים מתנה ע"מ להחזיר).

והקשה לרמ"א דמ"מ איך מכבדים אותו במקום שיש כהן ודאי, ותי' דשאני ממתנות כהונה שדינם ליתן לכהן דוקא אבל וקדשתו הוא לכבד כהונה ואם כיבד למי שנקרא כהן קיים בזה המצוה אף אם אינו כהן.

(וע' ח"ס גיטין נ"ט ע"ב ד"ה כי קאמרינן שחידש שיש מצוה משום כבוד העבודה ועוד מצוה משום כבוד הכהן עצמו ופי' בזה דברי ר"ת ורבינו פטר, דבאמת צריך שני הטעמים, חדא של ר"ת דבזה"ז שאני, וחדא של ר' פטר דבזה"ז עכ"פ מהני מחילה. וכ"כ מהר"ם שיק או"ח ס' בשם הח"ס.

ובעיקר דברי שיר מעון שהוא כבוד לכהונה, ע' תפא"ר תיקב גיטין נ"ט ע"ב בקראו לכהן ראשון אין מצוה לקרא לעוד כהן לשני, (ובשלמה אין לקרא לכל העלויות לכהנים, יש לומר חדא דשלישי אינו כיבוד כלל, ועוד אפשר לחדש דא"כ אתי לאנצויי בין הכהנים ג"כ על הסדר, אבל על שני שפיר הקשה), ותי' כי בשניהם נתקיים כבר מצות וקדשתו, כי וקדשתו הוא מצוה לכהונה ולא לכהן פרטי. והביא שם עוד ממהר"ט ח"א קמ"ו דכהן קטן עולה אף דקטן לאו בר חלוקת כבוד הוא מ"מ כיון דאין שם כהן שהוא גדול יכול לקרוא כהן קטן דכבוד הוא לזרעו של אהרן. ופי' בדבריו כנ"ל. (מיהו במהר"ט משמע דוקא כיון דאין שם כהן שהוא גדול, ויש לעיין בטעמו. ואולי הוא כעין הח"ס בגיטין הנ"ל שיש דין כבוד משום עבודה ועוד דין כבוד משום שבט כהונה).

ובעיקר דברי שיר מעון שהוא כבוד לכהונה, ונ"מ כנ"ל אם נאמן על עצמו או לענין קטן, יש מקום לומר לפי ח"ס גיטין נ"ט הנ"ל, דכ"ז בזה"ז דכל הכבוד משום הכהן, אבל בזמן הבית הרי הכבוד משום העבודה, וע"ז הרי ס"ל לח"ס דלא מהני מחילה, אבל ע"ז לכא"ה לא שייך בקטן ולא שייך בנאמן על עצמו. ויש לעיין בזה.

וביאר: שנו חכמים בפרק ו' דאבות מ"ח קניינים שהתורה נקנית בהם. וידוע כי תלמידי הגר"י סלנטר זצוק"ל היו עובדים בכל יום מימי ספירת העומר על ענין אחד מתוך מ"ח הקניינים, ואילו ביום האחרון של ספירת העומר היו עובדים על כל הקניינים שהתורה נקנית בהם - יחדיו.

נמצינו למדים, כי הימים שקודם זמן מתן תורה, שבע שבתות אלו, הם ההיכי תימצא להגיע ליום מתן תורה. לכן הס' פירה, ושבעת השבועות שמונים בהם יום יום, ומתעלים ומתקדמים בהם קנין אחר קנין, הם הם עיצומו של החג. ללא שבועות אלו, אי אפשר להגיע לזמן מתן תורתנו'.

לפי זה מובן מדוע נקרא יום מתן תורה בשם חג השבועות, כי אכן שבועות אלו הם ההכנה הראויה לקבלת התורה, ובלעדיהם לא שייך להגיע לקבלת התורה.

וספרתם לכם ממחרת השבת וכו' שבע שבתות תמימות תהיינה, עז- ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום (טו-טז)

דברי רבותינו

הקשה מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל: החג הבא בסיום ימי ספירת העומר נקרא חג השבועות, ובאמת יש להתבונן מפני מה נקרא בשם זה, והלא עיקר ענין היום הוא קבלת התורה, כפי שאנו אומרים בתפילה: "זמן מתן תורתנו", ולכאורה שמו של החג היה צריך להיות על פי הזמן המיוחד שבו - "זמן מתן תורה".

בדבריהם הדגישו המארגנים שכמה ישיבות כבר הבטיחו את השתתפות תלמידיהן.

שאל אותם מרן המשגיח: מבקשים אתם למחות או לתקן את המצב?

ענו המארגנים: לכתחילה, ודאי שאנו רוצים לתקן את המצב, אך אם אי אפשר לתקן, אז

לכל הפחות למחות על רמיסת השבת.

נענה מרן המשגיח זצ"ל: אם רצונכם לתקן את המצב, הרי הדרה היא אחת, אם השבת תשמר אצלנו טוב יותר, ממילא תגיע השפעתה עד חיפה ותגדור את פרצותיה.

שבת היא לה' בכל מושבתיכם (כג, ג)

דברי הימים

אם השבת תשמר אצלנו - תגיע השפעתה עד חיפה

פעם בקשו למחות על פעילות התחבורה הציבורית הפועלת בעיר חיפה תוך רמיסת השבת.

מארגני המחאה תכננו הפגנת המונים ברחובה של עיר ונגשו אל מרן המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לווינשטיין זצוק"ל על מנת שיאפשר לבני הישיבה לשבות בחיפה ולהצטרף למחאה.

”ונקדשתי בתוך בני ישראל”

בצלמנו כדמותנו'. וזה ביאר עתה הכתוב באמרו 'כי קדוש אני ה' אלהיכם' - ראוי שתדמו אלי כפי האפשר בעיון ובמעשה". לומדים כאן שצריך להדמות להקב"ה כמה שאפשר, בין בעיון ובין במעשה, וזה דרגה יותר גדולה.

כתב רש"י (ויקרא כ"ב) "ולא תחללו - ממשמע שנא' ולא תחללו מה ת"ל ונקדשתי, מסור עצמך וקדש שמו וכו'". והיינו שיש חיוב על כל כלל ישראל לקדש שם שמים, ועל תלמידי חכמים ובני תורה יש חיוב מיוחד יותר משאר העם.

והנה ברמב"ם הל' יסודי התורה פ"ה ה"א פסק: "כל בית ישראל מצווין על קדוש השם הגדול הזה שנאמר (ויקרא כב, לב) 'ונקדשתי בתוך בני ישראל'. ומוזהרין שלא לחללו שנאמר (ויקרא כב, לב) 'ולא תחללו את שם קדשי'".

ובהלכה י"א הוסיף הרמב"ם: "ויש דברים אחרים שהן בכלל חילול השם, והוא שיעשה אותם אדם גדול בתורה ומפורסם בחסידות דברים שהבריות מרננים אחריו בשבילם, ואע"פ שאינן עבירות הרי זה חילול את השם. כגון שלקח ואינו נותן דמי המקח לאלתר, והוא שיש לו ונמצאו המוכרים תובעין והוא מקיפן. או שירבה בשחוק או באכילה ושתיה אצל עמי הארץ וביניהן. או שדבורו עם הבריות אינו בנחת ואינו מקבלן בסבר פנים יפות אלא בעל קטטה וכעס. וכיוצא בדברים האלו, הכל לפי גדלו של חכם צריך שידקדק

בכל הנבלות, שלא הזכר איסור זה בתורה, והנה יהיה נבל ברשות התורה, לפיכך בא הכתוב וכו' כי אע"פ שאלו מצוות מדבריהם, עיקר הכתוב בכיוצא בזה יזהיר שנהיה נקיים וטהורים ופרושים מהמון בני אדם שהם מלכלכים עצמם במותרות ובכיעורים".

זה הפי' קדושים תהיו - פרושים תהיו, כדי להידמות להקב"ה במעלותיו הטובים, מה הוא קדוש אף אתה קדוש, מה הוא רחום אף אתה רחום וכו'.

ורבינו יונה בשערי תשובה קנ"ח כתב טעם נוסף להיות קדושים: "ועתה עמוד והתבונן גודל חיובנו לקדש את השם, כי עיקר מה שקדשנו הש"י בתורתו ובמצותיו והבדילנו להיות לו [לעם] כדי לקדשו וליראה ממנו, ראוי שיהיו מקדישיו קדושים. וגם הכלים שעובדים לפני הש"י צריכים להיות קודש. כמו שנאמר (ויקרא כ"ב) 'ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם". לומדים מדברי רבינו יונה שלא רק הכהנים, אלא כל אדם מישראל צריך להיות כלי קדוש.

בפרשת קדושים נאמר "ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם". וכתב הספורנו: "אמר עתה שהכוונה בכל אלה האזהרות היא שיהיו קדושים, וזה כדי שידמו ליוצרים כפי האפשר כמו שהיתה הכוונה בבריאת האדם, כאמרו 'נעשה אדם

"ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן וגו'".

ובאבן עזרא כתב: אחר שהזהיר ישראל ובני אהרן בכללם להיותם קדושים, הזהיר בני אהרן שהם חייבים להישמר מדברים אחרים בעבור שהם משרתי השם כדי שיהיה להם תוספת קדושה.

ונאמר בפרשת קדושים "ולא יחללו את שם אלקיהם כי את אישי ה' לחם אלוהיהם הם מקריבים והיו קודש". ובתרגום יונתן: "תקריבתיא דאלההון הינון מקריבין ויהון קדישין בגופיהון". נאמר כאן שהכהנים צריכים להיות קדושים גם בגופם.

וברמב"ן (ריש פרשת קדושים) כתב: "קדושים תהיו - הווי פרושים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה, לשון רש"י. אבל בתורת כהנים (פרשה אב) ראיתי סתם פרושים תהיו, וכן שנו שם (שמיני פרק יב ג) והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני, כשם שאני קדוש כך אתם תהיו קדושים, כשם שאני פרוש כך אתם תהיו פרושים. ולפי דעתי אין הפרישות הזו לפרוש מן העריות כדברי הרב, אבל הפרישות היא המוזכרת בכל מקום בתלמוד שבעליה נקראים פרושים. והענין, כי התורה הזהירה בעריות ובמאכלים האסורים והתירה הביאה איש באשתו ואכילת הבשר והיין, א"כ ימצא בעל התאווה מקום להיות שטוף בזמת אשתו או נשיו הרבות ולהיות בסובאי יין בזוללי בשר למו וידבר כרצונו

אתפאר. אבל מי שקורא ושונה ומשמש ת"ח ואין משאו ומתנו באמונה ואין דבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו, אוי לו לפלוני שלמד תורה אוי לו לאביו שלמדו תורה אוי לו לרבו שלמדו תורה פלוני שלמד תורה ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה מכוערין דרכיו". נאמר כאן שאדם נמדד בקורא ושונה ומשאו באמונה ודיבורו בנחת עם הבריות, כאן לא מוזכר דברים אחרים מפני שזה שורש כל המעשים הטובים.

הגמ' מחייבת גם את בני התורה המתחילים, לכל אחד יש את המחויבות שלו, ולמי אומרים אשרי אביו שלמדו תורה או אשרי רבו שלמדו תורה, זה לא נאמר על אנשים מבוגרים, זה נאמר על הצעירים. זה מחייב אותם להיות קוראים ושונים, נאים בדרכיהם בדיבורם ובהנהגותיהם.

עליהם נאמר 'ישראל אשר בך אתפאר'.

המעשים האלו נאים ומתוקנים ביותר. כיצד, תלמיד חכם לא יהיה גרגרן אלא אוכל מאכל הראוי להברות גופו, ולא יאכל ממנו אכילה גסה, ולא יהא רודף למלאת בטנו כאלו שמתמלאין ממאכל ומשתה עד שתיפח כריסם".

איתא בגמ' (יומא פו): "היכי דמי חילול השם, אביי אמר כדתניא {דברים ו'-ה'} ואהבת את ה' אלהיך שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש ת"ח ויהא משאו ומתנו באמונה ודיבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו אשרי אביו שלמדו תורה אשרי רבו שלמדו תורה אוי להם לבריות שלא למדו תורה פלוני שלמדו תורה ראו כמה נאים דרכיו כמה מתוקנים מעשיו עליו הכתוב אומר {ישעיה מט-ג'} ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך

על עצמו ויעשה לפנים משורת הדין. וכן אם דקדק החכם על עצמו והיה דבורו בנחת עם הבריות ודעתו מעורבת עמהם ומקבלם בסבר פנים יפות ונעלב מהם ואינו עולבם, מכבד להן ואפילו למקילין לו, ונושא ונותן באמונה, ולא ירבה באריחות עמי הארץ וישיבתן, ולא יראה תמיד אלא עוסק בתורה עטוף בציצית מוכתר בתפילין ועושה בכל מעשיו לפנים משורת הדין, והוא שלא יתרחק הרבה ולא ישתומם, עד שימצאו הכל מקלסין אותו ואוהבים אותו ומתאוים למעשיו, הרי זה קידש את ה'".

ועוד כתב הרמב"ם בהלכות דעות פ"ה ה"א: "כשם שהחכם ניכר בחכמתו ובדעותיו והוא מובדל בהם משאר העם, כך צריך שיהיה ניכר במעשיו במאכלו ובמשקו ובבעילתו ובעשיית צרכיו ובדבורו ובהילוכו ובמלבושו ובכלכל דבריו ובמשאו ובמתנו. ויהיו כל

The Building Blocks of Transmitting Torah

Harav Hagaon Elimelech Reznik Shlita

The Gemara (Yevamos 62) states that R' Akiva had 24,000 *talmidim*, and they all died between Pesach and Shavuos זה לזה כבוד זה לזה. מפני שלא נהגו כבוד זה לזה. After that, the world was desolate of Torah, until R' Akiva taught Torah to five new *talmidim*. Because the *talmidim* of R' Akiva died during the time of Sefiras Ha'omer, it is considered a time of *aveilus*.

The question is asked: Lack of respect for one another is a *cheit*, a problem with *middos* and *bein adam l'chaveiro*. But as terrible as this transgression is, it is not punishable by death! Why did R' Akiva's *talmidim* deserve to die?

R' Aharon Kotler, in *Mishnas Rav Aharon*, explains that their death was actually not a punishment. Rather, they had a *tafkid*: to give over the Torah. R' Akiva was the root of the *Torah shebe'al peh*, and all the *Torah shebe'al peh* that we have is from him and his *talmidim*. Indeed, the Gemara teaches (Sanhedrin 86): סתם מתניתין רבי מאיר, סתם תוספתא רבי נחמיה, סתם ספרא: (Sanhedrin 86): סתם מתניתין רבי מאיר, סתם תוספתא רבי נחמיה, סתם ספרא: רבי יהודה, סתם ספרי רבי שמעון, וכולהו אליבא דרבי עקיבא.

What is the meaning of אליבא דרבי עקיבא? Rashi explains: ממה שלמדו: מר' עקיבא אמרום. In other words, our whole *Torah shebe'al peh* — *Mishnah*, *Tosefta*, *Sifra*, *Sifri* — was learned from R' Akiva and given over to us.

If so, their failure to accord one another the proper honor disqualified them for the mission of *mesiras haTorah*. And since they were not worthy of performing this mission, death was decreed upon them — not as a punishment, but because they were unable to fulfill their *tafkid* in this world. Since they no longer had a purpose in this world, they had to die.

We need to understand, however, why the problem of זה לזה כבוד זה לזה made them unworthy of giving over the Torah.

We can offer two explanations.

One, to be a rebbi who teaches *talmidim*, you have to know how to be *mechabed* them. The Rambam says (*Hilchos Talmud Torah* 5:12): כשם — שהתלמידים חייבין בכבוד הרב כך הרב צריך לכבד את תלמידיו ולקרובן — a rebbi must accord honor to his *talmidim*. The Rambam adds that a rebbi must also love his *talmidim*, who are like his children: להזהר וצריך אדם להזהר בתלמידיו ולאובבם שהם הבנים המהנים לעולם הזה ולעולם הבא.

It would seem from the Rambam that *chashivus* for one's *talmidim* is a necessary component in *mesiras haTorah*; without it, the Torah doesn't penetrate. Since R' Akiva's *talmidim* did not respect one another, then certainly they would not be able to respect their *talmidim* properly, so even if they themselves possessed the Torah they could not create the necessary channel of *mesorah* to their own *talmidim*.

Two, someone whose *middos* are flawed, as evidenced by his failure to respect others, cannot fully acquire the Torah himself. To be a rebbi and transmit Torah to the generation, a person must first absorb Torah *b'shleimus*, and without being *mechabed* others and seeing their virtues, a person cannot be *mekabel* the Torah *b'shleimus*.

Love and Respect are Essential

Pirkei Avos teaches that one of the *kinyanei haTorah* is אהב את הבריות. Why does a person have to love others in order to receive the Torah? The Maharal explains that it is because the Torah was not given to an individual; it was given to Klal Yisrael. Every individual, as part of the *tzibbur*, can reach his own *madreigah* in Torah, but, fundamentally, the Torah is a gift to all

of Klal Yisrael. A person who loves others is included in the *tzibbur*, and as such he can reach his *madreigah* in Torah.

The basis for this concept is the unity displayed by Klal Yisrael at Har Sinai, as the *passuk* states: וַיִּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגְדַּ הָהָר, and Rashi comments: כאיש אחד בלב אחד.

Maseches Derech Eretz relates that when the Yidden arrived at Midbar Sinai, Hakadosh Baruch Hu observed that this encampment differed from the previous ones. The previous ones had been marked by *machlokes*, while here they was love between the Yidden. If so, Hashem said, now is the time to give them the Torah.

In contrast, the *talmidim* of R' Akiva who did not accord one another the proper respect, were not worthy of receiving the Torah *b'shleimus*, so they could not fulfill the mission of *mesiras haTorah*.

To summarize, if a person cannot respect his *talmidim*, then he cannot give over the Torah; and if a person cannot respect others, he himself is unable to fully receive the Torah. Accordingly, the *talmidim* of R' Akiva had to die.

We see, then, that the ability to attain *madreigos* in Torah depends on being *mechabed* others, not harboring grudges and grievances against others, and having an *ayin tovah*.

The *Sefer Chassidim* teaches that there is no person who doesn't have a *mitos* של מעות — a "pocketful of money," meaning that every single person has admirable qualities that you can gain from — you just have to have an *ayin tovah* so that you can see those qualities. By training ourselves to have an *ayin tovah*, we learn to be *mechabed* others.

The *Chovos Halevavos*, in *Shaar Hakniyah*, relates that a *chassid* was once walking with his *talmidim*, and when they passed a carcass the *talmidim* said, "It smells terrible."

"But look at how its white teeth are," the *chassid* responded.

This *chassid* was not disputing the fact that the carcass reeked; rather, he was reproving his *talmidim* that this was the first thing about it that they noticed.

Similarly, if a person trains himself to notice and appreciate the good qualities in others, he will be able to be *mechabed* each and every person.

Lag Ba'omer is a day of *simchah*, because, as the *Shulchan Aruch* says, that's when the *talmidim* of R' Akiva stopped dying. The *Pri Chadash* (493) wonders why this is grounds for celebration — there was no one left to die, so therefore we're happy that they stopped dying?

He answers that the *simchah* is not because the old *talmidim* stopped dying, but rather because R' Akiva went and taught new *talmidim*, who didn't die. He was able to be give over the Torah to these new *talmidim* and establish *Torah shebe'al peh* with them, and they did not die. Why? Because they weren't like the other students.

Chazal say that R' Akiva cautioned them, "Do not be like the first *talmidim*, who weren't *mechabed* one another. Instead, be *mechabed* one another!" According to the *Pri Chadash*, then, the *simchah* of Lag Ba'omer is that we were *zocheh* to learn our lesson. The new *talmidim* of R' Akiva were *mechabed* one another, which made them worthy of to giving over the Torah, as they ultimately did. Accordingly, all the Torah that we have today stands on the shoulders of R' Akiva and his students, because they respected each other properly.

אחריות של תורה

אתריות

YESHIVAS MIR YERUSHALAYIM
OUR MIR TORAH OUR ACHRAYUS

י"ט סיוון תשפ"א

05 30 21
MAY THIRTIETH 2021
ANNUAL CELEBRATION DINNER

MR. & MRS. ELIE HORN
Sao Paulo, Brazil
INTERNATIONAL GUESTS OF HONOR

RABBI & MRS. MORDECHAI GRUNWALD
HARAV NOSSON TZVI FINKEL
MEMORIAL TRIBUTE

MR. & MRS. YANKY KLEIN
MR. & MRS. CHILY KLEIN
MR. & MRS. GHESKY KLEIN
In memory of their father
R' YEHUDA KLEIN ז"ל
ריבונות בני יישיבת

MR. & MRS. AZRIEL INZELBUCH
ALUMNUS OF THE YEAR AWARD

AARON WOLFSON
DINNER CHAIRMAN

BARUCH JEREMIAS
CHAIRMAN

RALPH HERZKA
SHLOMO YEHUDA RECHNITZ
LEGACY CHAIRMAN

BEN PHILIPSON
MELICH RUBIN
ELI SCHWON
JOURNAL CHAIRMAN

מורינו המשניח הגאון
רבי אהרן דוד הלוי
זצלה"ה
MASHGIACH
MEMORIAL TRIBUTE

PLEASE NOTE NEW DATE MAY 30, 2021 י"ט סיוון תשפ"א BELL WORKS

THIS EVENT WILL BE COVID-COMPLIANT
ATTENDANCE WILL BE LIMITED TO
PRE-REGISTERED PARTICIPANTS ONLY

DETAILS TO FOLLOW